

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdanjih, in sicer: vsakorek in petek, zjutranje izdanje opoldno, večerno izdanje pa ob 5. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim Listom“ in s kakšno drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gld. 6.—
pol leta 3.—
četrť leta 1.50
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ trikrat mesečno in stane vse leto gld. 1.—.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobačarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Nurnski ulici; — v Trstu v tobačarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabba.

SOČA

(Večerno izdanje).

Uredništvo in odpravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadst. zadelj. — Urednik sprejema stranke vsak dan od 11. do 12. ure popoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnštvu. Neplačanih pisem ne sprejema ne uredništvo ne upravnštvo.

Oglasi in postancio se računajo po petit-vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru. Naročnino in oglase je plačati loco Gorici.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovansko knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsakeletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. petit-vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Zopet kriza v deželnem zboru.

Ko je vlada predložila v prvi seji 28. decembra načrt zakona o deželnem solskem zalogu, so se slovenski poslanci vrnili po dolgem času v deželni zbor, — toda zbežali so italijanski poslanci in deželni glavar grof Franc Coronini je celo odstopil. Deželnega zbora zopet ni bilo.

Italijanski poslanci so poslali namestniku deželnega glavarja pismo, v katerem pravijo med drugim, da ne bi mogli priti v deželni zbor, „ako bi bilo zasedeno mesto virilnega glasu“, t. j., ako se bo sej udeleževal nadškof. In dalje so rekli: „Ako bi pa ostala ta sedež prazen, kakor v preteklem času, bi se lahko dogovorilo, kakó naj bi se razpravljali drugi predmeti.“

To pismo ni ostalo samo diplomatičen pojav proti nadškofu in knezu goriskemu, marveč sledilo so še „poudarjeni argumenti“ v obliki demonstracij pred nadškofsko palačo, na znanem „komitju“ v goriskem gledališču pa je dal zid dr. Graziadio Luzzatto katoliške cerkve nadpastirju velikanski „lekcijon“, kakotno bi moralo biti njegovo vedenje v narodnostnem boju na Goriskem. In v resnici — nadškof in knez ni več prišel k seji, kateri bi imel predsedovati dr. Gregorčič.

Preteklo soboto pa, ko je prvič nastopil novi deželni glavar dr. Pajcar, so zopet izostali slovenski poslanci, no dospel je nadškof, omogočil zborovanje ter preprečil prvi uspeh slovenske abstinence. Slovenski poslanci niso vedeli, kaj misli nadškof in so bili enako presenečeni, kakor vse drugo občinstvo, ko so izvedeli, da je prišel k seji. Italijanski poslanci pa niso zbežali, te tudi . . . je bilo zasedeno mesto virilnega glasu*, nasprotno so se nadškofu globoko poklanjali, ko je po sklepu seje prvi zapustil dvorano. — Daljni komentar o vsem tem prepustimo čitateljem.

Da ne bode kdo zopet sumnil „Soče“, kakor je bilo nekdanje mesec prej po „Sl. Narodu“ o abstinenci iz l. 1897., moramo povedati, da nara ni niti znano, kakotni motivi so pripomogli do letošnjega sklepa slovenskega kluba. Tako je bilo tudi l. 1897., a smo se zavzeli za abstinenco s toliko vneto, da je bilo celo nekaterim poslancem nečujno. „Soča“ je zagovarjala edino pravo

stališče, kajti politika abstinence mora biti ali dosledna in solidarna z narodom vred ali pa je že naprej poraz gotov — in zategadelj abstinence nesmisel in velik pogrešek. Nasprotniki abstinence so bili po večini zagovorniki najodločnejšega nastopa v zbornici — in mnogi so govorili celo o nekaki obstrukciji. Mi smo že takrat odgovarjali, da abstinence je za sedanjost slovensko desetorico najodločnejše postopanje, katerega je zmožna, kajti za odločnejše delovanje in za „obstrukcijo“, kakršna je pri nas možna, bi bilo treba precejšnjih prememb na slovenski strani. Tako smo govorili že lani in isto velja tudi letos.

Kaj je z letošnjo abstinenco, so dolžni pred vsem slovenski poslanci, da govorijo. Slovenska javnost ima pravico vedeti, kaj poslanci prav za prav mislijo, ali so za tako politiko vsi ali le nekateri — pred vsem pa, ali bodo vkljub nejednakemu mnenju o tej taktiki vsi složno delovali ob vsaki priliki, — ali pa bodo, kakor lani, nekateri zunaj kluba ruvali proti sklepu v klubu. Da je bilo doslej toliko razburjenja, toliko nevesnega pisanja, je zakrivila edino nejednost med slovenskimi poslanci. Lepi program „Sloge“, na katerega podlagi so bili poslanci izvoljeni, je pozabljen. V klubu se govori ene ali se pa molči, večina naj sklene, kar hoče (često se tudi večina ulaja manjšini), zunaj kluba pa gredo gospodje vsak po svoji glavi in skušajo po ovinkih ustvariti položaj, ki bi uplival na politiko slovenskega kluba. Odtod marsikako presenečenje, odtod vsi neuspehi slovenske politike na Goriskem. Resnega vpoštevanja nismo dosegli, ker ga nismo zaslužili! Presenečenja bodo sledila drugo za drugim.

Največja sreča za Goriske Slovence je ta, da imamo na čelu narodnega vodstva poleg dr. Gregorčiča, dr. Tuma in dr. Rojca — grofa Alfreda Coroninija. Brez njegovega velikega upliva na vse strani, brez njegovega nenavadnega bistrega pogleda v neslajno vrvenje političnega življenja, brez njegove odločne volje ob pravem času in na pravem mestu bi bili goriski Slovenci s svojo politiko takó zagozili v mlako, da bi našli težko izhoda iz nje!

nivši svoj žareči obraz na njene prsi, se je je, vedno še solzeča se in ihtéča, tem tesneje oklepala.

„Sedaj vidiš sama“, je nadaljevala Ermelinda, ginjena tudi ona, „da bi ti ne bilo v čast, če bi še nadalje takó zaupno občevala z njim kakor dozdaj. In če bi ti oče vendarle dal priliko k temu, je to le znamenje, da on ničesar ne sumi o svoji dragi hčeri. Ali ti, ki dobro poznaš nagnjenje svojega srca, ki veš, in si morda že pustila opaziti tudi njemu koj, s kratka tvoje poštenje zahteva, da se ga ogiblješ. Jutri bo on ves dan od doma, ti pa ostaneš tukaj z menoj; drugi dan on odide, in potem boš brez skrbi, ter vse, kar je bilo, ostane med nama.“ Hotela je še nadaljevati, kaj naj reče očetu, če bi jo prišel zjutraj klicat na lov, a tedaj je zaslišala odmev nekih stopinj po stopnicah, katere je spoznala za grofove, in ker ni hotela, da bi jo on ondi našel, se je hitro rešila iz hčerinega naročja, in ko jej je dala še zadnji poljubek ter ga dobila od nje, je odšla rekoč: „Tvoj oče je, moram iti.“

Dopisi.

Od meje. — Prvi dve zapotoški komisiji, zjedinstveno in zgradbeno, je opisal v „Sočinih“ dopisih Obmejski. Obljubljeno je bilo, da bodo tudi ostale komisije sistematiško razvrščene. Ker pa nihče ne nadaljuje, sem prijel jaz v roke svoje okorno pero, da opišem v razvedrilu čitateljem se poštno komisijo z domačimi odnosi. V nekem dopisu je bilo že povedano, da snujejo v Zapotoku visoko politiko, danes pa moram pripomniti in konstatovati, da večkrat tudi ne baš pametno, kakor bode razvidno iz nastopne istinite belječke, katera bode usiljevala marsikateremu smeh in krotot. Marijino-Celjski, Gorenje-polski in Zapotoški dusni pastirji so prosili leta in leta, da bi se ustanovila za omenjene od pošte Kanalske zelo oddaljene obmejne pokrajine trikrat na teden obhodna pošta. Lani je poštno ravnateljstvo dotično prošnjo ovrglo iz obzira, da vsled malenkostnega prometa ne kaže ustanavljati ob meji nabiralnice. Kar se prejšnja leta ni posrečilo, se je posrečilo letos, kajti prošnja je bila ugodno rešena, in dne 7. sušca t. l. je došla v Idrijsko dolino poštna komisija, namreč e. k. poštar kanalski g. Hrast z obhodnikom; utrdila se je nabiralnica in s tem dnem je pričelo redno obhodno poštno poslovanje; ob torkih, četrkih in sobotah zapoje tromba „trrarara“. Hvala g. kanalskemu poštarju in drugim, ki so k tej pridobitvi pomagali. A propos! V Zapotoku pa hočejo še telefon in telegraf in tega so utrdili z žicami po noči pred belo nedeljo mladencam v poduk! Ko sem prišel isto jutro za rano, ko se je začelo svitati k Zapotoški finančni straži po boletu (vožni list), da smem peljati drva v Čedad, evro, videl sem prizor, da je bilo po Zapotoku vse z žicami prepreženo od okna do okna, od hiše do hiše. Vgibal sem dolgo časa, kaj to pomeni. Ljudje vstanejo, strmeči ogledujejo prek in prek prepreženo telefonsko zvezo ter čitajo podoknice, lepake, prilepljene v proslavo in v poduk deklicam, nagajivim Zapotočankam. Jedni so se smejali, drugi jezili. Vsaka je vdobila svoje kolače, napis, sliko in verz v poduk. Vseh napisov na brzojavnih postajah nisem utegnil čitati, ker nekateri so prerobiti in poluhujšljivi, v to svrhu omenim le nekatere. Rezki: Če češ ti pošto držat se ne smeš v cerkvi smejat. Rozki: Pri tem

Ko je odšla mati, se je skušala Bice najprej nekoliko pomiriti, potem pa je poklicala dekle, da bi jej pomagala sleči se. Ta, ki jo je videla še vso razburjeno, se je ni upala nagovoriti. Šele, ko je bila že v postelji, jo je vprašala, kakor po navadi, katero knjigo želi čitati. „Ah vam čem dati tisto s slikami zlih duhov in pogubljenih duš, ki se van toliko ljubi?“

„Ne! Pusti zastore, ugasni svetilnico in pojdi!“

„Pa jutri vas moram zbuditi zarano, da boste pripravljeni na lov?“

„Ne, ne hodi, dokler te ne pokličem!“

„In katero obleko hočem pripraviti?“

„Nobene, pojdi in pusti me v miru!“ „Nocoj je pa viharno!“ si je mislila dekla in je ubogala.

Bice je tedaj dala oddušek svoji žalosti; uglobila je obraz v blazino, da bi je ne slišali jokati. Bilo jej je kakor da je postelja polna osata in trnja, na nobeni strani ni našla miru in pokoja. Da bi se oddahnila, se je vzravala gori, pa

delu nas je deset, — ker tebe imamo vsi na pet. Ančki: Meseca maja če se ne poboljšaš, vdobiš lesenega moža iz maha pred hišo. Micki: Slab je tvoj kašelin, ker imaš pamet od zvin. Francki: Ti moraš bolj pametna bit — in fante pri miru pustit. Nežki: Dekličis grdo, glej da ne prideš v sramoto!

Kake so bile druge slike in spevi, to opustim, ker ne prija javnosti. Saj veste, da v Zapotoškem gnezdu se vedno speče kak cvrček, učini pa se vse tako tajno in tiho-tapsko, da živ krst ne pride homatijam na sled. Sedaj je tam vse vzremirjeno, drug drugega sumničijo in dolžijo, ovadijo pa nobenega.

Nekateri pravijo, to se je zgodilo iz nagajivosti, ker se je ustanovila, oziroma pojavila „Mlekarska zadruha“ v Dobenhaj. Drugi trdijo: zato ker je finančna poslojanka odslavila bivšo službeno osebo. Domačinci pa pravijo: vzrok je ta, ker so nagajive Zapotočanke jedno zadnjih nedelj za časa blagoslova v cerkvi dvema vzornima želinjkama nova krila prisile tako, da se po dovršeni božji službi niste mogli ločiti, ter oditi domu, ne da bi kril razparali, zato da so dosli v usodni noči semkaj „in corpore“ želinjski fantje, da rešijo čast vzornih želinjk ter osmešijo s telefonsko produkcijo nagajive Zapotočanke. Za sedaj vem le toliko, da so užaljene krasotice zico razmotale, iz cvetk splele venec, lepake odtrgale in da posljejo vse to Anhovskemu županstvu z naročilom, naj se pri volitvah uvaže njih vtok, da se imenuje policijskim možem moža, ki bode skrbel za vglad mladine zapotoškega mesta, in da se ne bode toliko bavil s cerkveno politiko in z agenturo, ovirajočo plemenito podjetje zidanje nove cerkve. Ko grem v Zapotok zopet po boletu, Vam pišem o poslovanju telefona, li ga vodi ekspeditor ali ekspeditorica.

Saksidovski.

Iz Šempaske županije. — Dne 9. 10. 11. in 13. januarja t. l. so bile volitve za novo starešinstvo v Šempasu, katerih se je udeležilo nad 600 volilcev. Ker je pa sedaj vladajoča stranka z županom ured propala, je vložila ugovor proti volitvi, češ da niso bili volilni imeniki 4 tedne vsaki dan razpoloženi, temveč samo ob uradnih dneh in urah, to je samo dvakrat na teden!

Vsled tega ugovora je namestništvo imenovane volitve razveljavilo ter zaukazalo nove.

kmalu se je zopet skrila pod odejo ter obupno jokala.

Domišljija jej je slikala Rusconovo hčer, kakó je lepo in ponosno jezdarila na Comskem obrežju z Ottorinom na strani, katerega je ljubeznivo pogledovala in se z njim pogovarjala. Prizadevala si je na vso moč, da bi spodila iz glave te podobe, siloma je obračala misel na to in uno stvar, premišljevala je svoje preteklo življenje in svojo prihodnost, da bi našla predmet, katerega bi se oklenila. A preteklost in prihodnost vse se ji je kazalo jednolično, blede in mrtvo. Dozdevalo se ji je, da je v vsem njenem življenju le jedna stvar važna, in kamorkoli se je obrnila njena pamet, je bila vedno le na to zavrtnjena, ter pošastne podobe, katere je z vso svojo silo le za trenotek odbila, ne da bi jih mogla odločno v beg zapoditi, so se vračale groznejše, in so prodirale kakor zmagonosna vojska, katera, stopivši na obzidje ter razbivši velika vrata, se lasti mesta, dobljenega z naskokom.

Nazadnje sta jo vendar premagali utrujenost in muka, da se je izgubila v

MARCO VISCONTI

ZGODOVINSKI ROMAN

—*—

Italijanski napisal Tommaso Grossi

(Dalje)

Materi je bil ta jok cela izpoved, katere deklica iz sramežljivosti ni mogla opraviti v besedah. Prijela je tedaj z obema rokama hčerino glavo ter sklonivši se nanjo jo je poljubljala in negovala govoreča: „O le plakaj, pristréna moja, plakaj s svojo materjo! Misliš, da ne vem jaz, da ti moram odpustiti? ali da bi te mogla zato manj ljubiti? ali da si zato kaj manj vredna v mojih očeh négo si bila dozdaj? Ne, moja preljuba, moja dobra hči. Temveč, če bi mi bilo mogoče še bolj te ljubiti, veruj mi, da bi se to zgodilo sedaj zaradi teh tvojih solz in tvoje žalosti.“

Te besede in pa nedosegljiva ljubeznivost, s katero so bile izgovorjene, so popolnoma premagale deklico. Ona je objela mater okoli vrata ter sklo-

Vprašali bi, kdo je kriv, da niso bili imeniki pravilno in postavno razpoloženi, ali morda ne vladajoča stranka, oziroma župan? Svoj pregrešek so porabili, da so ugovarjali postavnosti volitve. Prašali bi gosp. župana in vladajočo stranko, kako se opravičijo pred svojo vestjo in volilci, oziroma davkoplačevalci, da zaradi njih pregreška morajo plačati davkoplačevalci dvojne stroške za volitve? Ali jih morebiti plača isti, kateri jih je povzročil? Pravo in pravično bi to bilo! Ti stroški niso ravno tako majhni, ker, kakor se govori, je stala prva volitev občinsko denarnico nad sto goldinarjev, kar je že lep denar, katerega bi se lahko obrnilo za druga potrebna opravila.

Drugič, kdo pa plača nad 600 volilec zamudo časa? Pomisli naj se: nad 600 volilcev je zamudilo eden k drugemu povprek po en dan, torej vsi skup 600 dni. Ako se navadna dnina računi le po 70 kr., zneso 600 dni 420 gld. Ali ni to velik znesek? In kdo je zakrivil to? Tisti, kateri je imel dolžnost, skrbeti za to, da se priprave za volitev postavno izvršijo.

Neki šaljivec je rekel, da ker so grešili, so se tudi spokorno pri namestništvu v Trstu spovedali!

Čudno se nam zdi le to, da pred volitvijo ni vladajoča stranka videla nepostavnosti, katero bi bila lahko popravila! Ali hitro ko so bile volitve završene, je zapazila repostavnost; sicer pa vsaka reč ima svoj konec!

Iz Komna, 17. marca. — († Olga Čibej).

„Sladko spi!
Blagor ti!“

Savo Zorán.

Našega občestinskega c. kr. bilježnika gospoda Karola Čibeja je zadela nemila in neizprosna usoda; umrla mu je v rosi mladosti najstarejša še ne osem let stara hčerka Olga, vrlo pridna učenka ukajšnje štirirazredne ljudske šole.

Ta vrla deklica je obolela v sapniku, da že več časa ni imela giasú, a bila je vsejedno čvrsta in živa ter je jako rada pohajala šolo. Odlikovala se je v šoli mimo drugih s tem, da je imela vedno v vseh predmetih prav dobre reče. — Bila je veselje ljubčih jo starišev. Peljali so jo v tržaško bolnico, kjer je imelo več zdravnikov posvetovanje in kjer so sklenili, da jo zamore edino le operacija rešiti smrti. — Operacija se je srečno sponesla, kajti 4 izvrstnih zdravnikov se je trudilo, da bi rešilo smrti to mlado bitje. — Izrezali so ji iz sapnika več koščkov „divjega“ mesa v podobi kroglice ali jagod. — Pa vse to ni pomagalo, kajti umrla je 12. t. m. v veliko žalost starišev, učiteljsva, znancev in prijateljev.

Danes je bil pogreb, ki je bil kaj lep in veličasten. Prineljali so jo na mrtvaškem vozu iz Trsta. — Pred vozom je korakala šolska mladina njenega razreda z gč. učiteljico, za vozom pa tužna njena družina, gg. uradniki, g. župan in vsa tukajšnja inteligencija ter mnogo naroda. Ob rakvi so belo oblečene šolske deklice nosile sveče. Prizor je bil jako ganljiv. — Sprevod je šel v cerkev in od tam na pokopališče, kjer so lado deklico položili k večnemu počitku.

Tužnim roditeljem izrekamo tem potom

tenak sen s teškimi, žalostnimi sanjami. A za čudo, ko se je zjutraj vzbudila že pred dnem, je občutila v srcu neki blagodejen mir, upanje in tolažbo, ne da bi vedela, odkod je to prišlo. Le ko se je zopet spomnila svoje bede, je šinila iz nekega kota misel, katera je menda mogla biti že davno v glavi, a v prvem navalu strasti si ni mogla pomagati naprej; po noči pa med spanjem je morala rahlo vstati, ter pridno gasiti veliki požar, ki ga je našla v hiši.

Bice bi bila hotela biti rajše pod zemljo, takó je bil. zbegana, ko se je videla ondi pred materjo sama. Sklonivši glavo je čakala, kaj ji poreče.

„Vidim, da ti ni zlo všeč, da sem tu pred teboj“, je začela Ermelinda, „in to me jako žali, moja hči.“

Deklica se je silila, da bi odgovorila, pa sama ni vedela, kaj; jecljala je nekaj nerazumljivega, a potem utihnila.

„Nikdar bi ne bila mislila, da se prestrašiš svoje matere“, je nadaljevala Ermelinda. „Žal, da sem mogla že nekaj časa opaziti, da nisi več taka z menoj, kakor si bila poprej, da me ne ljubiš več kakor nekđaj, a — da se boš tresla

naše iskreno sožalje in tebi pa, mila Olga, kličemo s pesnikom Savo Zoránom:

„Sladko spi!

Blagor ti!

Sladko spi do zadnje zore,
Ki nam grob odprla bo.“

Ob koncu tega tužnega poročila bodi omenjeno, da je imela mila Olga v poštni hranilnici hranjenih 7 gld. (sedem goldinarjev), katere je g. notar podaril ubogim deklicam njenega razreda. — Več deklicam se izroče poštna hranilne bukvice, da se bodo že v zgodni mladosti naučile varčiti in hraniti. In te poštno-hranilne bukvice jim bodo v vedni spomin dobre in mile Olge.

Blagemu g. darovatelju izrekamo na podarovanem znesku v imenu naših obdarovanih otrok najsrčnejšo zahvalo! — n.

Domače in razne novice.

Osebnost. Dvorni svetnik pri najvišjem sodišču na Dunaju Filip Abram, naš rojak, je imenovan senatnim predsednikom na istem sodišču.

Finančni minister je imenoval finančnega tajnika Alberta Resena finančnim svetnikom, fin. tajnika Maksimilijana Jablonskega pa višjim finančnim nadzornikom za obsežje finančnega ravnanjstva v Trstu. — Finančni tajnik Josip Tomažič je imenovan finančnim svetnikom za obsežje finančnega ravnanjstva v Trstu.

Med novo nastavljenimi praktikanti na južni železnici so tudi 3 Goričani, in sicer službujejo gg. Anton Fon v Trzinu, Karol Devet v Opatiji in Ivan Žnidarčič ob bavarski meji.

Smrtna kosa. V Črncovih je umrl 17. t. m. bivši tržaški namestnik in poznejši minister za trgovino baron Pino v 73. letu svoje starosti. Namestnikom v Trstu je postal l. 1874, od koder je šel l. 1879 za namestnika na Gorenje vstrijisk. L. 1881 je bil vstopil v ministerstvo kot trgovinski minister; kot tak je ostal do l. 1886.

Baron Pino je ostal izza svojega delovanja kot namestnik primorskim Slovincem v dobrem spominu. Tačas so se obetali nam boljši časi, ali žal, mož je bil odšel, in nastala je zopet viharna doba, katere še vedno ni konec.

Baron Pino je bil tudi zvest naročnik „Soče“, in ker slep, si je dal prečitati vsako številko, ter se na splošno zanimal za razmere v Primorju, katera dežela mu je bila k sreči prirasla.

Za vse, kar je storil in hotel dobrega storiti, bodi mu zahvala. Med nami ostane on v dobrem spominu!

Bodi mu lahka, zemlja slovenska!

Dostavek. — Uradni „C.-B.“ se je menda vrezal, kajti drugi vir naznanja, da je umrl baron Petrino, bivši poljedelski minister v ministerstvu Potocky. Mi sicer ne želimo smrti nikomur, toda le veselilo bi nas, ako bi baron Pino živel vkljub tej uradni novici, in sicer živel še dolgo in srečno sredi našega vrla koroskega ljudstva.

Deželni zbor. — V soboto dopoldne ob 11.30 je bil odprtjen naš dež. zbor. Prisotni: dvorni svetnik vit. Bosizio, novi dež. glavar vit. Pajer, nadškof in knez dr. Missia, 10 italijanskih poslancev; slovenskih ni bilo. Dvorni svetnik Bosizio je naznanil v italijanskem in slovenskem jeziku, da vit. Pajer je imenovan dež. glavarjem za Gorisko-Gradiščansko, nakar se je slednji tudi v obeh jezikih zahvalil za izvolitev ter prosil g. dvornega svetnika, sporočiti zahvalo na pristojno mesto. Dež. glavar se je dotikal potem abstinence slovenskih poslancev, katera ga zadeva neprijetno na dan, ki je za-nj tako slovesen. Ve, da to ne gre proti volji

pred menoj — to je prehuda bol za me, ki te toliko ljubim.

„Jaz se ne tresem, čemu bi se tresla?“ je odgovorila živahno deklica, katero je peklo, da jo je mati zasačila takó splešeno in ji je ta nevolja vrnila nekoliko njenega navadnega poguma.

„Bice! tako nevoljno odgovarjaš?“ je rekla mati bolestno. A na to, kakor da bi ne mogla nasprotovati močnemu nagnjenju srca, je prišla deklinino roko med svoje in nadaljevala: „O dragi moj otrok, ne govori takó s svojo materjo! Ali misliš, da morem jaz imeti drugo skrb na svetu, nego to, da bi tebe videla zadovoljno in srečno? Saj nimam druge dobrote nego tebe, saj si ti jedino moje veselje! Oh, če bi ti vedela, kakó težko mi je vsakikrat, ko ti moram nasprotovati! A jaz ne morem in ne smem drugače ravnati, če zahteva takó moja dolžnost in tvoj blagor. Se še spominjaš, srček moj, na tisti čas, ko si bila majhna, in si ležala za hudo boleznijo? Neki dan si dolgo jokala in vprašala mleka. Moreš vedeti, kakó si se mi smilila, vendar ti ga nisem dala, ker tačas je bilo strupovito za te. Kdo

vladarja, ker pozna slovensko prebivalstvo, kako je patrijično in udano dinastiji, vé, da to ne gre proti volji, katera upošteva želje Slovincem ter se ozira na nje tako, da bi Italijani bili zadovoljni, če bi bilo pri njih jednako. (G. Pajer, vprašajte se, če je vse to res! Ur.) Da ni slovenskih poslancev, to da gre proti njegovi osebi, ker je iz italijanske stranke, za katero je in bo deloval ter vedno branil „i sacrosanti diritti nazionali“. Italijansko občinstvo, navzoče pri seji, mu je ploskalo. Potem je dež. glavar prečital pismo slov. poslancev, kateri izjavljajo, da za sedaj ne morejo priti v dež. zbor, pač pa takoj, ko se ustreže željam in zahtevam njihovim in naroda slovenskega. Dež. glavar pravi, da morda bo mogoče priti do kakega sporazumljenja; upanje ima, da se to zgodi, da dež. zbor bo mogel skupno delovati. (Če bo le res! Ur.)

Na dnevnem redu je bilo poročilo dež. odbora o računih in preudarkih zalogov, ki so v dež. upravi, kar se izroči odseku 7 členov. Temu so sledile potrdbe izvolitev poslancev Valentinisa, Mighettija in Eggerja, kateri je prej že tudi storil slovesno obljubo.

Il koncu se je spomnil g. dež. glavar še enkrat odsotnih Slovincem, s katerimi upa priti do sporazumljenja, ter je zaklical dvakratni „Evviva“ Njeg. Velicanstvu. Nato je bila seja zaključena. Dan prihodnje seje še ni znan.

Tržaški namestnik grof Goëss zopet v Gorici. Včeraj je bil v Gorici; obiskal je dež. glavarja Pajerja, s katerim najbrže sta govorila o abstinenci slov. poslancev. Pajer je toliko obljuboval, da napravi red in mir v deželi; no obljubovati je lahko, storiti kaj, pa drugače. Tistega miru, kateri hoče Pajer, se je pa nam kar bati, ker pod takim mirom bi se nam godilo tako kot sužnjim in ne kot državljanom, ki imajo pravico do ravnopravnosti. „Mai“, g. Pajer!

Živilnozdravnik Codermaz — aretovan. V nedeljo opoludne so aretovali v Gorici mestnega uradnika, živinozdravnika Codermaza, dejanskega urednika ultralahonske „Sentinelle“ in predsednika društva „Lega della gioventù friulana“. Izvršile so se preiskave v tiskarni markija Obizzija ter v zasebnem stanovanju Codermaza, kjer so našli baje prav sumljive rokopiše. Codermaz je bil v nedeljo teden z drugimi v Furlaniji v Červinjanu in Terzu; tam so kričali baje: „Evviva l'Italia“ ter poleg tega še druge vsiklike, ki niso nikakor ne dopustni, ker so veleizdajski in krono skrajno zaleci! Zato so vložili Codermaza v zapor; aretovali so včeraj še tudi Brunata, uradnika „cooperative“. Kakor zatrjujejo, pridejo v zapor še drugi.

Za danes samo konstatujemo to dejstvo, podrobneje o tem govorili o tem, ko pride do obravnave. Dostavljamo le, da — po govorici — je bil obveščen o vsem tržaški namestnik grof Goëss, ki je potoval zadnje dni po Furlaniji, nakar se je izvršilo aretovanje Codermaza.

Ni nam treba še povdarjati, da „Sentinella“ je radikalen, ultralahonski list, katerega sreč težji daleč tje doli v Italijo! In to že nekaj pomeni!!

Počasi, počasi se love irredentovski tički v zanjke....

Prost! Aleluja! — Tako se je glasila brzjavka, katera je nam v soboto dopoldne sporočila iz Trsta, da naš rojak g. Vodopivec, znani krčmar „pri petelinu“ v Trstu, je oproščen proti njemu naperjene svoječasne obtožbe. Povodom lanskim izgrediv je šel po mestu pogledat za zvojem sinom ter ga klicati domov, da ne bi zašel med izgreduke. Na poti mu je priletel preko zida iz vrsta „gimnastice“ kamen, kateri je Vodopivec vrgel nazaj v zid. Moral se je zagovarjati pred sodnijo, katera ga je obsodila na 6 mesečno ječo. Vrhovno sodišče je uničilo to obsodbo ter zaukazalo novo razpravo,

ve, kaj je tedaj rojilo po tvoji glavic, a zdaj lahko umeš tudi ti....

„Nazadnje kam hočete dospeti?“ je vprašala Bice nekoliko ginjena, a zanjedno tudi nevoljna zató, ker je bila ginjena.

„Hočem dospeti do tega.... Pa zakaj me gledaš takó prestrašeno? Ne, moja hči, ti ne boš slišala grenke besede iz materinih ust. Pojdi sem-le, poslušaj me mirno in prijazno, kakor ti hočem jaz govoriti. Ottorino jutri odide....“

Deklica je prezebla vsa, ko je slišala to ime; vendar se je skušala premagati, in kazaje se, kakor da bi je to nič ne zadevalo, je odgovorila: „Vem, ali kaj hoče to meni?“

„To je za te večje važnosti, nego bi si želela jaz, ki moram biti v skrbéh radi tvojega in svojega miru“, je dejala Ermelinda z ostrim povdarkom. „Nikar ne taji, ne misli, da bi se mogla prikriti meni, ki ti vidim v srce.“

„Konečno, kaj sem storila hudega? Saj sem le ubogala očeta.“

„Res si se te dni prizadevala ubogati očeta bolj kot nikdar prej. Nekdaj si uvaževala tudi moje nasvete, ter si

katera se je vršila 14. t. m. in pri kateri je bil g. Vodopivec popolnoma rešen vsake krivde! V tem slučaju je torej zmagala pravica, in zató le čestitamo svojemu rojaku na oprostitvi!

Laski listi, ki so grdili g. Vodopivca, popolnoma molče ter niti z besedico ne omenjajo, da je oproščen.

Počestitve. Pišejo nam iz Preserja pri Komnu: „V nedeljo 23. t. m. bomo praznovali slovesen dan. — Ta dan namreč gospod c. kr. okrajni glavar dr. Laharnar izroči gospodu Josipu Forčiču zlati križec, kateri mu je Njegovo Velicanstvo nas premili cesar podelil o priliki pidesetletnice. — Ta dan hočemo mi Preserci slovesno praznovati. Naša vas bode praznično okinčena z zastavami in zelenjem. Napravimo slavoške in streljali bomo, da bode veselje. Ker pa v naši majhni vasi ni sedaj nobene krčme, bode sosedinja našega Forčiča, naša „Francka“, točila na „osmico“ pristnega Forčičevega terana, da bodo vsi lahko veseli.“

Kakor smo izvedeli, bode pri slovesnosti svirala tudi veteranska godba iz Mavhinja.

Torej na svidenje in veselo praznovanje!“

Koliko stane vojska? — Vojska zahteva strašanskih stroškov. Žrtve so neprecenljive. Vojska na kopnem ali na morju tirja gorastnega denarja. Že za časa miru stane vzdrževanje nekako majhne vojske mnogo stroškov. S tem denarjem bi se lahko zidali v blagor človeštva različni dobrodelni zavodi — bodisi šole ali bodisi bolnišnice za vboje itd. — Koliko milijonov kron se izda vsako leto za nove ladje, popravljanje ladij, kanone i. t. d.? Naj bode omenjeno, da stane samo mostvo srednje morske oklopnice mesečno okoli 30.000 frankov (1 frank je 95 vinarjev). — Morski stražar (kreuzer) stane 6000 do 7000 frankov in avizo-torpedo 4000 frankov mesečno. — Oskrbovanje enega mornarja vojska stane na dan 1.15 frankov. Vsled tega stane oskrbovanje 600 mornarjev ene oklopnice okoli 21.000 frankov — in mostva morskoga stražarja, broječega 150 mož, pa 5000 frankov ter 75 mož broječega torpedo-aviza pa 2500 fankov na mesec.

Veliko več pa stane oboroženje vojnih ladij. T. n. pr. stane 10 cm. — top 6200 frankov, 27 cm. — top 80.000 frankov in 34 cm. — top celó 147.000 frankov, ne vstevši stroške za lučete, katere tudi stanejo še posebe 3500 do 60.000 frankov. Vsaka ladja pa potrebuje več topov. Koliko to stane? In koliko pa stanejo strelji iz kanonov? Strel iz 14 cm. topa stane 66 frankov; oni iz 27 cm. topa 1350 frankov, oni iz 34 cm. topa 2500 frankov, iz 37 cm. topa 4720 frankov in konečno oni iz 42 cm. topa 5000 frankov. Kaj pravite vi na to?

Časopis, iz kojega sem to posnel, nas poučuje nadalje, da stane kurivo oklopnice na dan 1400 frankov, ker porabi ta stroj na dan 40 ton oglja. — Tona oglja pa stane 35 frankov. Tedaj lahko izračunite, koliko to stane. — Ako pa hoče jadrati ladja s polno močjo, rabi celo trikrat toliko.

Iz tega sledi, koliko stane vojska. Človek je najdražje bitje na svetu, rekel je prilično r. nadvojvoda — krononaslednik Rudolf. In koliko takih bitij — zahteva vojska? — V bitki pri Lipskem l. 1812. je padlo 90.000 mož, to je 21% bijočega se mostva. V bitki pri Aspernu l. 1809. je padlo 66.000 mož, pri Kraljevem Gradcu (1866) 32.000 vojakov. — V francosko-nemški vojski leta 1870-71. je bilo stroškov za vojsko samo na strani Francije 8 milijonov frankov, kasneje pa je trebalo še plačati 5 milijard in poleg tega je še padlo 290.000 mož.

Vstaja na Kubi je stala Španijo nad 600 milijonov mark (1 marka = 1 krona 17 vinarjev). Meseca februarja je morala Španija napraviti 13 milijonov mark dolga. — Štiriletna meščansko-amerikanska vojska je

se ravnala takó, da si brez njegove zamere ubogala tudi mene.... Ali, ubožica, ni moj namen grajati te, ti nisi vedela, da mi delaš tako težavo.... mislila si.... in deloma sem menda tudi sama kriva, ker ti dosedaj nisem še dovolj odločno govorila.... Tudi jaz sem se nadejala.... a sedaj, ko dobro vem....

„Kaj veste?“ je vprašala deklica ter vprla svoje oči v materine, kakor bi hotela le hitro v njih brati to, za kar so jej bila usta prepočasna.

„Vem, da Ottorino.... s kratka ti ne smeš več misliti na-nj, ker je že zadal svojo besedo.... in kmalu se poroči s hčerjo Franchina Ruseona, grajščaka Comskega.“

Bice je zarudela kakor žrjavica, hitro na to pa pobledela, da je bila videti, kakor bi bila vzdignjena iz rakve. Vendar je še skušala pomiriti se, in je pokazala na tresočih ustnicah neki nasme, kateri je pa takoj izginil, in na to jo je strast zmučila in premagala takó, da se je morala zjokati.

(Dalje pride).

stala 40 milijard mark. Ob enem so izgubili severne države 303.000, a južne države 500000 mož.

Koliko rodilcev je v teh označenih vojskah objokovalo izgubo svojih sinov. Koli-ko mater je žalovalo po svojih možeh in koliko otrok je pogrešalo očeta, ozir. brata i. t. d.?

In kdo pošete solze, ki so rosile ob istem času iz oči dotičnih narodov?

Ali niso to hudi udarci gromotnemu bla-gostanu narodom in državam? — In čemu vse to? — Transeat! — Priredil A. L.

Vojaški-novaki. — Iz občine Gabrije pri Ajdovščini je šlo letos na naborno komisi-jo v Ajdovščino 15 mladeničev, izmed katerih je bilo potrjenih 12. Pozneje se je javil še eden prostovoljec, ki je bil tudi po-trjen; torej jih je vseh skupaj 13. (G. poro-čevalcu hvala! Ur.)

Društvene vesti.

Občni zbor „Goriške ljudske poso-jilnice“ je bil v nedeljo od 3. skoro do 7. popoldne. Udeležba je bila nenavadno šte-vilna, (iz Sempasa so došli celo s pooblasti-tili), kajti zastopana je bila dobra polovica vse delezne glavnice, — o čividno vspeh agitacije.

Dr. Tuma je, po navadnih formal-nostih, razlagal poslovanje posojilnice in njene namere za prihodnje čase. Iz njegovega govora je spoznal lahko vsakdo navzočih, kakó temeljito se peča g. dr. Tuma s fi-nančnimi vprašanji in kakó vsepno uporablja svoje znanje pri obeh denarnih zavodih, ka-tera je povzdignil da nepriča-kovanega razvoja.

Predsednik dr. Franko je poročal v imenu nadzorstva o računih za l. 1898. Te račune dobé udje tiskane v roke, bilanco in poročilo pa priobčimo v „Soči“. Od čiste dobička dobí tudi „Soči“ dom“ za zavoda 250 gld., „glasbena šola“ 50 in Alojzi-jevišče 50 gld.

O premeni pravil bomo posebe govorili.

Po soglasni sklepi skupne seje ravnateljstva in nadzorstva je bila predlo-žena v ravnateljstvo nadzorstvo ta-le lista kandidatov: Ravnateljstvo: Dr. Tuma, dr. Kos, dr. Franko, Andrej Kopac, Franjo Ferfila. Nadzorstvo: Dr. Andrej Pavlica, prof. Berbuč, Andrej Gabršček, Ivan De-kleva, dr. Lisjak.

Predno pa je prišlo do glasovanja, je vstal član bivšega in na novo predloženega nadzorništva g. prof. Berbuč ter spustil dolgo govoranco o izrednih vrlihah predse-dnika g. dr. Tume, češ, preustrojba in se-danji razvoj naše posojilnice dokazuje jasno dovolj, kakó veselí moramo biti, da je po-sojilnica v takih rokah itd. Na ta jako laskav uvod je bilo pričakovati kake pohvalnice ali zaupnice obnega zhora. — Ali nič tega! Gosp. profesor je potem v svoji veliki go-rečnosti za bodočnost posojilnice začel jadi-kovati, kaj bi pa bilo, ako bi g. dr. Tuma nakrat odpadel; da se ognemo tej nevar-nosti in koaliziji s „Trgovsko-obrtno zadru-ga“ — je dejal — treba skrbeti za naraščaj, kateri naj bi se izvežbal pod nad-zorstvom dr. Tume. Kratek konec napornega govora je bil tak: Dr. Tuma naj se proti njegovi volji izbacne iz ravnateljstva in naj se mu iz-kaže milost, izvoliti ga v nad-zorstvo.

Proti takemu skrajno žaljivemu nastopu proti našemu prvemu delavcu na ekono-miskem polju se je oglasil prvi g. dr. Tuma sam in izjavil, da mu je posojilnica takó pri-sna, da se ji neče odtegniti, in zató kan-diduje sam v ravnateljstvo. — Pisec teh vrstic je na to protestoval proti naskoku proti dr. Tumi, zavitem v sladke fraze, in izjavil, da na tak način ne gre ubijati prvih delavcev na tem polju; bodimo zadovoljni in veseli, dokler hočejo delati. — Dr. Kos je pristavil na to, da dr. Tuma bo sam naj-bolje vedel, ali more delati ali ne; dokler pa hoče, bodimo veseli, da ga imamo.

Glasovati je bilo treba po listkih na predlog g. dr. A. Gregorčiča. Vspeh je bil tak, da so bili izvoljeni vsi predlagani menda soglasno, samo dr. Tuma je dobil le kakih 80 glasov proti 40, katere je dobil — pred g. dr. Pavlica. Za dr. Pavlica so bili glasovi treh poslancev in pooblastila iz Sempasa. Dr. Tuma je na to izjavil, da volitev vsprejme. Daljnjega kome-tarja danes ne pišem. A. Gabršček.

Razgled po svetu.

Na Dunaju je bilo v nedeljo več shodov, kateri so bili naperjeni proti agitaciji za iz-stop iz katoliške cerkve. Princ Lichtenstein je na jednom teh shodov porabil priliko, pri-jeti nemško katoliško stranko, zakaj da se neče združiti z drugimi nemškimi strankami proti Slovanom. Lep princ je ta Lichtenstein!

Česke zahteve na Dunaju. — V drugem okraju na Dunaju so zahtevali Čehi česko službo božjo, ali bila jim je odrečena. V nedeljo so imeli shod, na katerem so pro-testovali proti temu, da se ni ugodilo njho-vim zahtevam; zahtevali so končno znova česko službo božjo.

Blagoslovljenje ruske cerkve. Poleg ruskega poslanskega poslopja na Dunaju so zgradili krasno rusko cerkev, katero so bla-goslovili v nedeljo. Slavnosti se je udeležil

namestnik Kielmansegg ter razni diplo-matični zastopniki. Cerkev je blagoslovil nad-skof Jeronim iz Varšave. Trdó, da cerkev je krasna stavba.

Sveti Oče. — V nedeljo povodom obletnice svojega kronanja se je udeležil papež slovesne sv. maše v cerkvi sv. Petra. Nebrojne množice so se zbrale okoli cerkve že ob 8. uri zjutraj. Papeža so nesli na no-silnici v glavno ladjo cerkve, kjer je podelil sveti blagoslov. Verniki so mu prirejali ova-cije. Po službi božji, katero je daroval kar-dinal Mazzella, je papež zopet podelil bla-goslov; množice so poncville ovacije.

Papež je videti zdrav in še kolikor to-liko čvrst, kakor pred boleznijo.

K položaju. — Ali hočemo govoriti zopet o položaju, kakošen je? — Na sploh o položaju ni kdo vé koliko povedati, ker reči v Avstriji se mešajo tako, da danes imamo o položaju tak vtis, jutri pa zopet popolnoma drug. Do kakega rezultata ne pridemo, in zató tudi ne moremo reči, da reči se obrnejo ali na to ali na ono stran. Nemci se ne dadó kar tako ustrahovati, Ita-lijanom pa je vlada prijazna, kakor doslej. Nemci manifestujejo ter razvijajo svoj veli-konemski splošni program, nó desnica nima sreče, da nasproti velikonemskemu mani-festovanju bi mogla spregovoriti kako odločno besedo. Grof Thun, ki je obljubil, da tudi v izvenparlamentarni dobi se ne bo vladalo proti Slovanom, je znal preprečiti, da izvrše-valni odbor desnice se ni sešel na skupno sejo. Ali upošteva g. ministerski predsednik tako malo desnico ter jo ima tako na po-vođu, da dela z njo, kar hoče, ali kaj je prav za prav z njo? Morda pa tudi bi ne bilo ljubo g. grofu, če bi se sesla desnica, ker bi čul tam marsikaj takega, kar bi mu gotovo ne bilo ljubo. Da se imajo pritoževati Čehi, je istina, ker se vedno nimajo tistega, kar jim je zajamčeno po zakonih — pa mi, Jugoslavlani?! Dunaj je predaleč od juga, da bi nas mogli prav spoznati, da bi visoka gos-poda mogli se poučiti o razmerah ob Adriji in meji. Pa zdi se nam, da do tega jim ni, saj imajo še vedno Italijane za varuhe meje — in če pač ne bi bili postavili na prvo mesto v deželi ob meji mož, ki dobiva odlikovanja iz sosednjega kraljevstva!!

In tako ne samo, da ni poznanja naših razmer na Dunaju, tudi volje ni, predruga-čiti iste v smislu ravnopravnosti ali sploh ka-kega upoštevanja obmejnih Slovencev! Torej čemu delajo tlako grofu Thunu naši drž. po-slanci?!

1. maj za železnice. — Minister za železnice je odredil, da morajo vsi usluž-benci na državnih železnicah dné 1. maja t. l. opravljati svojo službo kakor druge dneve; torej se jim za 1. maj ne dovoli nikakega praznika.

„Los von Rom!“ — „Uniamoci a Roma!“ — Nemci kriče „Los von Rom“ ter prestopajo k protestantizmu, kateri pa po mnenju puljske „Gazzetta del Po-polo“ ni prikladen za Italijane, zato pro-testantsko vero naj imajo le Nemci! Ne-sproti temu pravi „Gazzetta del Popolo“: Eden je jezik, ki nas veže, jedna zgodovina, jedna misel in jedna naj bo vera našega ljudstva! Zato namesto da kličemo „Proč od Rima“, zakličimo: „Uniamoci a Roma!“ — Kaj mislijo Nemci s svojim „protestan-tizmom“, je znano, namreč hujskati ljudstvo proti Avstriji ter je navduševati za Nemčijo, in kaj mislijo Italijani s svojim „Uniamoci a Roma!“, tudi ni težko uganiti!!

Razgled po slovanskem svetu.

Visoki gostje v Trstu. — 13. t. m. po noči je priplula v tržaško pristanišče kraljeva angleška jalka „Osborne“ s hčerami prince Waleskega. Kraljeve visokosti so došle iz Dubrovnika v Trst, kjer ostanejo več dni, iz Trsta se odpeljejo v Benetke.

Tržaški dež. zbor je imel v soboto sejo, katere se slovenski poslanci niso ude-ležili, ker moralno in fizično nasilje v zadnjem zasedanju nanje je bilo tako, da se ne morejo udeleževati sej. Da bi se od strani vlade kaj storilo njim v prilog, da bi se omogočil njim vstop v dež. zboru z ga-rancijo varnosti, o tem ni govora!

Tako sta goriški in tržaški dež. zbor brez slov. poslancev.

„Osservatore Triestino“. — Že zdavnaj smo tožili, da naši ljudje, zlasti oni, ki tržijo, ne vedó za razne uradne določbe, katere izda namestništvo v Trstu, ker take določbe, raz-glasi, itd. so objavljeni edino le v uradnem listu „Osservatore Triestino“, kateri je vrhu tega še italijanski. Veliko pritožeb je že bilo, ali vsejedno je še pri starem, ker namest-ništvo se ne zmeni za to, da bi prišli razni razglasi, itd. v javnost med tiste ljudi, ka-terim tijejo. Vse objave so le v vladnem listu, katerega pa si vendar ne bo naročeval vsakdo za to, da bo vedel za razglase namestništva! Naloga namestništva je, skrbeti, da pridejo v javnost njene določbe tako, da prebivalstvo ne bo trpelo škode. Čujte, kaj se je zgodilo! Namestništvo je z razglasom 10. febr. l. l. prepovedalo uvažanje živine iz Hrvaške. Neki Ivan Kraševac je kupil na Hrvaškem v marcu l. l. 24 volov, katere je hotel prodati v Trstu; tam pa so mu zaplenili živino ter jo prodali na javni dražbi. Vrhu tega se je moral Kra-sevac zagovarjati še pred sodiščem, katero ga je oprostilo. Državno pravdnništvo je po-

dalo na to pritožbo ničnosti na najvišje so-dišče, v sled česar je prišlo do nove razprave. Na tej razpravi pa je bil Kraševac obsojen na 100 gld. globe in na izgubo ostale skupine za vole v znesku 1908 gld. c. kr. erarju v prid.

V kako nesrečo je prišel mož, čeprav niti vedel ni za dotični razglas namestništva, in tudi ne za to, da „Osservatore Triestino“ sploh izhaja! —

Zategadel bi prosili prizadete činitelje, ki v tem pogledu morejo pomagati, da se ganejo, da naše ljustvo se obvaruje škode.

Črnogorski princ Danilo se je za-ročil s princesinjo Juto Aleksandro meklen-bursko, kar je bilo v soboto uradno razgla-seno.

Glagolice v Dalmaelji. — Kakor smo povedali svoj čas, so se dalmatinski škofje posvetovali o glagolici v cerkvi. Podrobnejšega o shodu se ne ve, trde pa, da glagolice je branil samo en škof!!

Deželni zbor istrski je bil odprt v soboto opoldne po deželnem glavarju dr. Campitellu. Zastopnik vlade okr. glavar Fabiani je pozdravil dež. zbor italijanski in hrvaški ter prečital cesarsko poslanico dež. zboru v italijanskem in hrvaškem je-ziku. Dež. glavar se je h koncu spominjal umrle cesarice, na kar je bila seja zaključena v znamenje žalosti.

Narodno gospodarstvo.

Sadjerejci, pozor!*)

Hriboviti in planinski del naše dežele, kakor tudi gričasta Brda, se med drugim odlikujejo tudi po veliki množini ovočja. Izmed raznih sadnih vrst, katere rodé omenjeni deli naše dežele, so pa zlasti jabolka, ki zavze-majo uprav odlično mesto v sadjereji.

Do sedaj so sicer gojili ne baš najple-menitejše vrste ovočja; ker pa nadi dežela, kakor smo imeli svojčasno priliko uveriti se, tudi za nasade najodličnejših vrst prav ugodno zemljo, bode moralo tamenjše pre-bivalstvo v prihodnje obračati posebno po-zornost tudi na fince sadje, ker le tedaj bode kmetovalcem mogoče tekmovali v tem oziru z drugimi naprednimi deželami.

Konkurenca s tujini, razvitimi pokraji-nami, je že takó čedalje težja, kar moremo vedno in v vseh otrokah opaževati, radi česar je treba krepke volje in vstrajne marljivosti, da uspešno tekmujejo v borbi, ter se ohrani-mo na površju.

Toda nikakor ne zadoščajo le nasadi plemenitih vrst, ampak umeti moramo tudi sadno drevje pravilno gojiti in je skrbno, kar najbolj negovati. Razum na navadna opra-vila, kot: redno, pravočasno obrezovanje dreves, dobro, izdatno gnojenje, čiščenje dreves mahu, suhe skorje i. t. d., moramo še posebno pa-ziti na ugonobljenje najrazličnejših škodljivcev iz živalskega, kakor tudi rastlinskega kral-jstva.

Žalostno je dejstvo, da nudijo drevesa, katere smo v drugem oziru sicer prav skrbno gojili, pri katerih smo pa zamudili pravočasno zabraniti pojav ali pa širjenje raznih kvarljivcev, le srednjo, ali pa celo prav ne-znatno letino.

Najponosnejše in povsem opravičene na-deje, so bile pogostoma uničene iz označenega razloga.

Hočemo torej biti sigurni lepega uspeha in prosti tudi najmanjšega predbacivanja sa-memu sebi, moramo vzporedno s splošnim drugim negovanjem sadnega drevja, vedno tudi strogo paziti na korenito iztrebljenje in uničevanje ovojnih škodljivcev; še le potem moremo pričakovati bogato plačilo za vstrajno, neumorno delo.

V niz največjih škodljivcev našega sad-nega drevja spada nedvomno tudi cveto-der, katerega razločujemo dve vrsti, jabolčni in hruškovi, — opustoša več ali manj sle-herno leto tudi naše pokrajine. Posvetili smo tej žuželki že pretečeno leto v „Soči“ od 10. majnika štev. 37. natančneje razpravljajočo črtico, in bila bi le ponovitev znane stvarine, ko bi hoteli tudi v današnjem članku obse-nejše govoriti o tej živalici. Zatorej naj obsega ta spis le resen poziv, začeti z ugonobljenjem tega škodljivca, ob jednom pa tudi svet, naj sadjerejci natanko prečitajo gori omenjene podatke, kjer se nahajajo bistvena navodila, kakor tudi opis žuželke, nje življenje in de-lovanje in najuspešnejša sredstva za uniče-vanje. Tedanjim svojim razjasnilom priklopim le nastopno točko:

Najugodnji čas za uničevanje cveto-dera je baš sedanja doba in je treba ta čas, ki je že takó kratek, dobro izkoristiti, da za-branimo kolikor mogoče ugonobljajoče delo-vanje tega mogočnega, oblastnega gosta. Kot prav izborno sredstvo priporočam otepanje dreves. — Opominjda da velja to za jabolka, kakor tudi za hruške. — Da pa je ta način uničevanja mrčesa uspešen, treba ga je upo-rabljati, še predno ležejo samice cvetodera svoja jajčeca v cvetno čašo. Pri majhnih dre-vesih zadošča, da jih krepko tresemo; tedaj padejo hrošči na rjuho, katero moramo raz-grniti pod drevo, naka je treba te škodljivce takoj pobrati in uničiti.

Velika drevesa, z razširjenimi vejami, je pa najbolje, da otepamo. V to svrhu uza-memo zadostno dolg, z rutami ovit, lesen drog, ter z njim skrbno, a krepko otepamo

*) Radi preobliga drugega gradiva zakasnelo. — Op. ured.

drevesa. Pričeti moramo z otepanjem zgor-njih vej, prehajaje polagoma k nižjim. Otre-sanje ali pa otepanje dreves se mora vršiti prav rano v jutro in to vsaki drugi ali tretji dan, ter vsaj toliko časa, dokler ne odce-vate sadno drevje. Ob oblačnih dneh se zamore to delo i po dnevu precej uspešno opravljati. Če se pa vrši taisto o jasnem, solnčnem vre-menu nezadostno rano, to je v poznejših urah, padejo na drevesih bivajoče žuželke sicer raz drevo, toda jedva otrezene z večja odlede, česar pa ne morejo storiti, če so od nočnega mraza še otrpnele in okorne. Isto-tako je tudi prav ugodno, če uporabljamo za otepanje dreves tihe, mirne dneve.

Vrši se li to delo sistematično, in v krat-kih presledkih vsaj dokler drevje odce-vate, smo gotovi, da se uspešno ubranimo cveto-derovemu širjenju, ter da uničimo polagoma do cela krdele tega ljutega nasprotnika.

Zatorej le čvrsto na delo, uporabljajte čas, za neumoren, vstrajen trud, vam podeli nebo obilen blagoslov!

Dr. P.

Zahvala.

Potrta zahvaljujema se iskreno vsem onim blagim osebam, katere so naju tolažile ob bridke izgubi, in onim, kateri so spre-mili k večnemu počitku naju čez vse ljubljeno

O L G O.

V Komnu dne 15. aprila 1899.

Karol in Viktorija Čibej.

Javna zahvala.

Gospodu Franu Wilhelmu, lekarnarju. Neunkirchen. Spodnje Avstrijsko.

Da stopam v javnost, je le radi tega, ker se čutim dolžno izreči gospodu Wilhelmu, lekarnarju v Neunkirchen, najsrčnejšo zahvalo za učinek, katerega mi je napravil njega Wilhelmov čaj pri mojih rev-matičnih bolečinah, in da opozorim na ta čaj vse one, ki trpijo na tem grozovitem zlu.

Nemogoče mi je naslikati bolečine katere sem trpela skozi čela 3 leta o vsaki vremenski spremembi in katerih se nisem mogla oprostiti ne z uporabo zdravilnih sredstev, ne z uporabo žveplenih kopeli v Baden-u pri Dunaju. Cele noči premetavala sem se po postelji, tek se je vidoval krčlil, izgledala sem za-lostno in moči so pojemale.

Po 4 tedenski uporabi Wilhelmovega čaja opro-ščena sem bila bolečin in sem se sedaj, dasiravno ne pijem čaja že 6 tednov, in telesni stan se je pobiljal. Prepričana sem, da vsaki, ki se zateče o slični bo-lezni do tega čaja, blagoslovil bode izumitelja istega, gosp. Frana Wilhelm-a.

S posebnim visokim spoštovanjem
grofica Butschin-Streiffeld, soproga podpolkovnika.

Išče se krojača,

kateri bi imel na razpolago raznovrstno blago ter prodajal isto v vezi. Imel bode lepo pri-liko naučiti se trgovine ter tudi lep zaslužek. Kdor želi sprejeti to podjetje, naj se oglasi pri podpisaneu.

Martin Poveraj,

trgovec in krojaški mojster v Gorici.

Išče se gospod,

ki ima potrebne sposobnosti ter veliko po-znanstvo, da prevzame za Gorico in okolico glavno zastopstvo in inkaso zavarovalnin dobro vpeljana normalne in ljudske zavaro-valnice. Po kratki izkušnji se ga nastavi stalno z dobro plačo; kaveije 150-200 gld. Ponudbe na upravnishvo lista.

Še dobro ohranjen „landaver“, jako prikladen za vožnjo s kolodvora v mesto ali za vožnjo na deželi, prodam za nizko ceno.

Fran Wislan, izdelovalec vozov.
Ljubljana, Rimska cesta 11.

Naznanilo.

Dne 21. aprila 1899. ob 1/2 10. uri do-poldne prodala se bodo na licu mesta v Ljubljani, Dunajska cesta št. 11. potom

prostovoljne sodne dražbe

v zapuščino rajnega Ignacija Druškovič spo-dajoča zemljišča s hišo št. 11. na Dunajski cesti (gostilna) v skupni cenilni vrednosti 40.293 gld. — Natančnejša pojasnila daje c. kr. notar Viktor Schönwetter v Ljub-ljani. — Opozarja se, da je gori imenovana gostilna na jako ugodnem prostoru in znana pod imenom „pri Figabirtu“.

Ustanovljeno leta 1863.

Prvi primorski zavod za izde-lovanje aromatskih izčedkov, likvé-rov itd. tvrde

Fratelli Marega

Gradisca, Isonzo.

Čistilnica na par:

konjaka, slivovke, tropinovec in najfinjših likverov.

Tovarna vinskega kisa

po edino racijonelni sistemi „Pasteur“.

Anton Obidič,
čevljar
v **Semeniški ulici št. 4**
v **Gorici,**
priporoča se
za **raznovrstna naročila po meri**
za gospe in gospode.
Naročila se izvršuje hitro.

G. kr. privl.
kroji vsakoturnu
razumljivi kroji
obleke vsake mode.

Martin Poveraj,
trgovec, civilni in vojaški krojač
v Gorici na Travniku št. 22. I. nadstr.

Bogata zaloga vsake vrste blaga,
golovih oblek, perila in vseh spada-
jočih priprav za obleke vsakega
stanu.

Novo blago došlo za spomladansko in
letno sezono iz avstrijskih in angleških tovarn
se vdobiva v moji zalogi. Vdoviva se blago
tudi nižje vrste od 68 kr. meter naprej, to
j. 3 m 25 cm za celo obleko stane 2 fl.
21 kr. Dobivajo se patentirani hlače
niki, kateri na pasih od hlače ni treba gum-
bov, služijo tudi, da se hlače besijo, da se
ne zvijajo.

Sprejemajo se naročila za izdelovanje
oblek tudi za dame fineje vrste po vsakateri
zahtevajoči modi. Kdorkoli vkupi pri meni
blago, mu je prosta volja si delati kjer hoče,
ker pri meni je blago prav po ceni.

Delo je nekaj dražje, kjer se šiva
večinoma z rokami. Izdelane obleke so tako
po ceni, da ceneje ni mogoče zahtevati.

OGLAS.

Proda se lepo posestvo s stanovanjem
vred, oddaljeno 20 minut od Grgarja, proti
Batom, leži pri cesti na lepem kraju prek
jutrjanja in večernega solnca. Lepi travniki
lepe njive, brez kamnja, z mnogovrstnim
lepim sadnim drevjem. Vse se nahaja okoli
stanovanja. Kdor si želi ogledat mu bo go-
tovo po volji stanovanje, posestvo in cena.
Več se izve v našem upravitelstvu.

Konsumna zaloga olja

ANTON ŠIRCA

v Gorici v nunske ulici št. 12.

Cena vsakovrstnih olj:

Olje jedilno fino	lit. nov. 32
„ dalmatinsko	36
„ istrsko	40
„ namizno Lina	44
„ „ finejše	48
„ „ najfinejše	56
„ „ Extra	60
„ „ specijalitetno	72

NB.: Za mesto Gorico in okolico od-
daja se prosto na dom. Zunanje pošiljatve
se izvršujejo v pripravnih in močnih kositra-
stih vrhah od 5 do 30 litrov, večina v sodih.
Za razprodajalce poseben skonto.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Širca.

Špedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič v Gorici

35 51-10 v ulici Morelli 12

se toplo priporoča Slovincem v
Gorici in z dežele.

Velika hiša

v **Matavunu** zraven sivečih škocijskih jam, 3
ure od Trsta in 1/2 ure hoda od železniške postaje
Divača, ob živahni prometni cesti Reka-Trst, z
dvema kuhinjama, z dvema obširnimi podzemeljskimi
kletmi, s 14 krasnimi sobami s posebnimi uho-
di, kakor nalašč prirejen za mnogobrojne letovščinike,
ki vsako leto prihajajo v ta divno-romantični kraj, z
obširnim, na visoko obzidan in senčnatim dvoriščem,
z velikim vodnjakom z izvrstno vodo, z velikimi hlevi
za konje in govedo, z obširnimi napravami za seno
ter druge poljske pridelke, s prostornimi lopami, s
krasnim e sadjem in trtami zasejanim vrtnom in z
lepim parkom je vsled nastalih družinskih razmer
pod ugodnimi pogoji takoj

na prodaj

Proda se tudi na večletne obroke. — Hiša,
kakor vsa ostala obširna poslopja, so kakor nalašč
prikladna za gostilničarsko in šolunarsko obrt.

Vsled njene lege na tako živahnej prometni
cesti, je posebno pripravna za kupčijo z domačimi
pridelki in vsakovrstnim blagom na drobno in debelo;
kréma bi pa imela razum, navadnega posla z doma-
čim ljudstvom in z vozniki, obilo posla z nebrojnim
obiskovalci škocijskih jam.

Vse pohištvo z vrtno in parkom vred,
dalo bi se tudi v najem po dogovoru.
Natanljeneja pojasnila pri lastniku Aleksandru
Mahorčiču v Matavunu, pošta Divača.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — **GORICA** — Via Giardino 8
41 52-9 priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,
briskih, dal-
matinskih in
istrskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na
vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56
litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka
E. Riessner, v Nunski ulici 3,
(nasproti nunske cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu
svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetic za vsako-
vrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrob-
nih vencev, za mitvaške potrebe, voščeno svečo itd.,
vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje
točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo
(S. cl.) tiskarno žrk na perilo. (P. cl.)

Zaloga piva

iz prve kranjske eksportne pivovarne
Th. Fröhliche na Vrhniki
Rabatišče št. 18. — v Gorici — Rabatišče št. 18.

Priporoča p. n. častilim gg. odjemalcem
iz mesta in dežele svoje izborna pivo kakor:
„eksportno marčno“ ter splošno pri-
ljubljeno pivo „kranjski biser“ v sod-
čehih po 1/1, 1/2, 1/4 in 1/8 hektolitra, kakor
budi pivo v plombovanih steklenicah že v
pivovarni napolnjeno.

Ker je letos pivovarna izdatno pove-
čana, ter vsem modernim zahtevam ugodno
na novo urejena, mogoče mi bode častite
p. n. gg. odjemalce v vsakem obziru solidno
in točno postreči.

Pri tej priliki opozarjam tudi gg. kme-
tovalce da imam v zalogi „sladne kali“, ka-
tere so priznane izvrstna krma za krave mle-
karice in mlado živino.

Za blagohotna naročila se rojakom
toplo priporočam

udani

Josip Rovar,
zastopnik za Gorico in deželo.

Domača slovenska gostilna

Fran Valetič

v Trstu v ulici Solitario št. 12

toči dobro, črno in belo

vipavsko, istrsko in okoličansko vino.

Daja se tudi vino na debelo krčmar-
jem in družinam po znižani ceni. — Ku-
hinja je preskrbljena z vsem potrebnim.

Postrežba točna. Cena primerna,

Za mnogobrojni obisk se priporoča
udani

Fran Valetič, krčmar.

ODLIKOVAN

fotografski atelier

Anton Jerkič

na Travniku št. 11 v Gorici,

podružnica

na Aequedotto št. 25 v Trstu,

priporoča se

slavnemu občinstvu v mestu

in na deželi v blagohotno podporo.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirsberškega in drobnega
blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venel. — Mašne
knjižice.

Mišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi. 2 35-8

Trgovina z jedilnim blagom

C. F. Resberg v Gorici,

v Kapucinski ulici št. 11

ter podružnici na Kornu št. 2

priporoča to-le blago:

Sladkor — kavo — riž — mast — poper — aveče —
olje — škrob — ječmen — kavino primeso — moko
— gris — drobne in debele otrobe — turšico — zob
— sol — moko za pitanje — kis — žvapo — cement
bakreni vitrijol itd. 3 20-8

Zaloga pristnega dalmatinskega žganja na debelo

ter pristnega črnega in belega vina.

Umetno gnojilo „Kopros“

pripravljeno od **Jak. Henrika Huber,** kemika v Trstu.

Zaloga in prodaja

pri **Ernestu Stecker & Comp.** v Gorici, v ulici Ascoli št. 1.

Na zahtevanje se pošiljajo programi zastoj.

V Mirodilnici.
(drogeriji).

Ivan: Kaj pa delaš, Marko?

Marko: I, kaj delam, saj vidiš! Barve na
olje mejem za mizarje in pleskarje, da bodo
našim ljudem po ceni a vendar gospodsko bar-
vali in pleskali pohištje in lesene dele poslopja
(vrata, okna, hodnike i. d.). Tudi hranina zanje
razne pokosti in krede, potem kit, klij, sušilo,
plavce i. t. d. — Slikarjem prodajam barve,
suhle in v posicah, bronze, čopiče in šablone;
barvarjem aniline, lesna barvila, železni vitrijol
in razne soli; zidarjem pa cement in drugo.
— Kaj pa ti Ivan?

Ivan: Jaz pa prodajam skoro zastoj
vsakovrstne potrebščine za obrtnike in kmeto-
valce, za skrbne gospodnje in mišne dame,
za dojenčke in odrasle ljudi; skratka pri meni
dobi vse, kar potrebuje mlado in staro, bogato
in ubogo, zdravo in hromo, obojega spola.

Marko: Prav, prav! Pa veš, združiva se
skupaj, pa prodajava tudi v Trzin ulici tik
sadege trga!

Čvrsta mirodilničarja:

IVAN in MARKO.

Dobroznana gostilna

ANTONA VODOPIVCA

pri

„Petelinu“

v

Trstu

v

ulici Ghega

št. 7.

je v bližini juž-
nega kolodvora

jedina narodna

gostilna

s pranočišči,

katera toči pristna bela in črna

vina iz Vipavske doline.

Kuhinja domača z okusno pripravljenimi jedmi.

Prva slovenska trgovina z železjem
v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofijo št. 5.

Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega
štajerskega železa, železne, cinkaste, pocinjene in medene plo-
ščevine, orodja za razne obrti in pohištne, štedilna ognjišča,
peči, cevi in predpečnike, nagrobne križe.

Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbo. Prevzemata vse
naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okolico

izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.

Pripoznano najboljših patentovanih kotlov gosp. **Nussbaum-a**
v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga

najboljšega karoškega **Acalon** in **Brescian-jekla.**

Zaloga **Portland** in **Roman-Cementa**, kmetijskih strojev iz
prvih tovarn.

Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.